

Postup školy při výskytu / podezření na užívání návykových látek

Při podezření na užívání návykové látky, při intoxikaci žáka, při nálezů podezřelé látky nebo při podezření na její držení či distribuci postupuje škola podle povahy a závažnosti konkrétní situace. Postup koordinuje vedení školy ve spolupráci se školním metodikem prevence, třídním učitelem a podle potřeby s dalšími pracovníky školního poradenského pracoviště. Prioritou je vždy ochrana zdraví a bezpečí žáka i ostatních osob. Škola sama neurčuje druh látky ani nestanovuje diagnózu závislosti.

1. Podezření na užívání návykové látky

Při podezření na užívání návykové látky vede pověřený pracovník školy s žákem citlivý a diskrétní rozhovor zaměřený na jeho bezpečí, aktuální stav a základní okolnosti situace. Škola neposuzuje, zda je žák závislý, ani neprovádí vlastní toxikologické testování. Podle okolností informuje zákonného zástupce a může doporučit nebo zprostředkovat odbornou pomoc (např. praktický lékař pro děti a dorost, adiktologická služba, PPP nebo Středisko výchovné péče Archa Chrudim). O podstatných skutečnostech a přijatých opatřeních pořídí přiměřený věcný záznam.

2. Žák je pod vlivem návykové látky bez známek akutního ohrožení zdraví

Pokud je žák zjevně pod vlivem návykové látky, ale jeho zdravotní stav nevyžaduje neodkladnou zdravotní pomoc, škola mu zabrání v dalším užívání látky, zajistí dohled a bezodkladně informuje zákonného zástupce. Žák, který není způsobilý k bezpečnému pobytu ve škole a účasti na vzdělávání, je předán zákonnému zástupci, případně jiné blízké osobě se souhlasem zákonného zástupce. Nelze-li zákonného zástupce kontaktovat nebo odmítne-li žáka převzít, škola podle okolností požádá o součinnost Policii ČR a OSPOD. Školní metodik prevence poskytne informace o možnostech odborné pomoci.

3. Akutní zdravotní ohrožení nebo podezření na závažnou intoxikaci

Při poruše vědomí, potížích s dýcháním, křečích, kolapsu, závažné zmatenosti, neobvyklém chování s rizikem sebepoškození či ohrožení okolí nebo při jiném podezření na závažnou intoxikaci škola okamžitě zajistí první pomoc a volá zdravotnickou záchrannou službu 155, případně 112. Žák nesmí zůstat bez dohledu. Zákonný zástupce je bezodkladně informován; poskytnutí neodkladné zdravotní péče se neodkládá do jeho příjezdu. Podle povahy situace škola současně kontaktuje Policii ČR.

4. Nález neznámé nebo podezřelé látky v prostorách školy

Pracovníci školy látku neochutnávají, nečichají k ní, nepřesypávají ji a nepodrobují ji žádnému testu ke zjištění jejího složení. O nálezů ihned informují vedení školy a Policii ČR. Zajištění látky provádí policie, pokud nehrozí její zničení nebo ztráta. Pokud se Policie ČR nemůže dostavit bezodkladně a hrozí ztráta či zničení látky, postupuje škola podle metodického doporučení MŠMT: za přítomnosti dalšího pracovníka školy a s použitím ochranných rukavic vloží látku do obálky, označí datum, čas a místo nálezů, obálku uzavře, zabezpečí a následně ji předá Policii ČR. O události pořídí písemný záznam.

5. Látka je nalezena nebo odevzdána u konkrétního žáka

Látku škola netestuje ani nelikviduje a nepředává ji zákonnému zástupci. Bezodkladně informuje vedení školy, zákonného zástupce a Policii ČR. O nález nebo odevzdání látky se pořídí stručný záznam obsahující datum, čas, místo, jméno žáka, popis okolností a vyjádření žáka. Záznam může žák po seznámení s jeho obsahem podepsat; odmítne-li podpis, tato skutečnost se do záznamu uvede. Pokud je žák intoxikován a jeho zdravotní stav vyžaduje lékařskou pomoc, postupuje škola podle bodu 3 a podezřelou látku předá přivolanému zdravotnickému pracovníkovi, pokud je to pro léčbu potřebné; další postup k identifikaci látky zajistí Policie ČR.

6. Důvodné podezření, že žák má návykovou látku u sebe

Pracovníci školy neprovádějí osobní prohlídku žáka ani prohlídku jeho osobních věcí. Bezodkladně informují vedení školy a Policii ČR, s níž zkonkultují další postup, a informují zákonného zástupce nezletilého žáka. Do příjezdu policie je nutné zajistit, aby byl žák pod dohledem a nemohl látku předat jiné osobě nebo ji znehodnotit; současně musí být zachována jeho důstojnost a bezpečí.

7. Podezření na distribuci nebo jiné protiprávní jednání

Při důvodném podezření na distribuci návykových látek škola bezodkladně informuje Policii ČR. Pedagogičtí pracovníci neprovádějí vlastní vyšetřování nad nezbytný rámec zajištění bezpečí a základních skutečností a sami právně nekvalifikují jednání žáka. Podle okolností škola informuje zákonného zástupce a plní případné povinnosti vůči OSPOD. Další postup probíhá v součinnosti s Policií ČR.

8. Alkohol, tabákové a nikotinové výrobky, elektronické cigarety a nikotinové sáčky

U alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků, elektronických cigaret a nikotinových sáčků škola postupuje podle školního řádu a příslušných částí aktuálního Metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování. Při zjištění kouření nebo používání elektronické cigarety ve škole pracovník školy žáka vyzve, aby v jednání nepokračoval, a dále postupuje podle pravidel školy. Při intoxikaci alkoholem nebo jinou látkou má vždy přednost posouzení zdravotního stavu a bezpečí žáka.

9. Testování na přítomnost návykových látek

Pedagogičtí pracovníci školy sami neprovádějí orientační testování žáků na přítomnost návykových látek. Pokud situace vyžaduje odborné posouzení ovlivnění návykovou látkou, škola postupuje v součinnosti s oprávněnými orgány nebo zdravotnickými pracovníky podle platných právních předpisů.

10. OSPOD, dokumentace a následná práce

Pokud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že je dítě ohroženo ve smyslu zákona o sociálně-právní ochraně dětí, škola splní oznamovací povinnost vůči příslušnému OSPOD. O závažnější události pořizuje věcný záznam obsahující zejména datum, čas, místo, zjištěné skutečnosti, přijatá opatření a osoby či orgány, které byly informovány. Po vyřešení akutní situace následuje podle potřeby práce s žákem, zákonnými zástupci a případně třídním kolektivem a zapojení odborných služeb. Informace se sdílejí pouze v nezbytném rozsahu.

Metodická opora

- Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování, č. j. 21291/2010-28, zejména příloha č. 1 Návykové látky, příloha č. 4 Alkohol a příloha č. 13 Tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky.
- Metodické doporučení MŠMT ke spolupráci škol a školských zařízení s Policií České republiky při preventivních aktivitách a při vyšetřování protiprávních činů dětí a trestných činů páchaných na dětech, č. j. MSMT-6167/2025-1.

Aktualizováno 08.09.2026